

Novinky z integrované prevence – vývoj české a evropské legislativy, aktivity MŽP a Evropské komise

Jan Slavík, Jan Maršák a Eva Bauerová

**MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY-
– ODBOR INTEGROVANÉ PREVENCE A IRZ**

Úvod

Úkolem tohoto příspěvku je představit v přístupné a přehledné formě hlavní aktivity evropských a národních orgánů v současnosti rozvíjené na úseku integrované prevence a omezování znečištění (IPPC) a jejich možné dopady na provozovatele. Blíže se věnuje připravované směrnici o průmyslových emisích (*Industrial Emission Directive - IED*), ale rámcově představuje i možné okruhy změn národní legislativy. Kromě toho jsou v textu popsány nové elektronické nástroje, který by měly přispět k efektivnějšímu přístupu k informacím o jednotlivých řízeních a o nejlepších dostupných technikách (BAT).

1. EVROPSKÁ AGENDA V IPPC

V uplynulých letech byla hlavním evropským tématem v oblasti IPPC navrhovaná IED, která se nyní nachází ve druhém čtení v Evropském parlamentu (EP). Dosavadní průběh projednávání ukázal rozdílné představy EP a členských států zastoupených v Radě EU na původní návrh předložený Evropskou komisí (EK). Rok 2010 bude rokem hledání finální podoby návrhu nové směrnice.

Kromě toho EK vyhodnocuje další možnosti, jak efektivněji snižovat průmyslové znečištění. Nicméně se zdá, že emisní obchodování s NO_x a SO₂ není všeobecně vnímáno jako cesta správným směrem.

1.1. Revize směrnice IPPC – návrh směrnice o průmyslových emisích

1.1.1. Popis hlavních změn

V následujících částech textu jsou představeny hlavní změny obsažené v návrhu IED, jak je schválily členské státy v Radě EU v rámci tzv. společného postoje, oproti stávající směrnici 2008/1/ES o integrované prevenci a omezování znečištění (směrnice o IPPC). Kromě toho jsou stručně popsány změny v oblasti spalování a spoluspalování odpadu, která je doposud (před zahrnutím do návrhu IED) regulována směrnicí 2000/76/ES o spalování odpadů.

Změny v procesu výměny informací o BAT

Nově navržený proces výměny informací vychází ze stávající praxe, ale výrazně posiluje roli členských států a Mezinárodního fóra pro výměnu informací (*International Exchange Forum - IEF*) ve vztahu k EK. Hlavní organizační funkce bude nadále příslušet EK. V IED je specifikováno, jakých informací se proces týká (emisní charakteristika, monitoring, ekonomické parametry a další). EK se ukládá svolávat fórum (zahrnuje členské státy, nevládní organizace a průmysl), které se vyjadřuje k obecnějším záležitostem nastavení celého procesu (požadavky na zpracovávané údaje apod.) stejně jako ke konkrétnímu návrhu Referenčního dokumentu o BAT (BREF). EK pak stanovisko fóra ke konkrétnímu BREF zohlední a jeho část, která je klíčová pro vlastní povolování „Závěry o BAT“ (*BAT Conclusions*), přijímají členské státy hlasováním. Poté je BREF zveřejněn. Zveřejněný referenční dokument bude v anglickém jazyce, nicméně stěžejní kapitola „Závěry o BAT“ se bude překládat do všech oficiálních jazyků EU. Překlad do národních jazyků by měl přispět k lepší implementaci hodnot z BREF do vydávaných povolení.

Nové podmínky povolení

Podmínky povolení ve stávající směrnici o IPPC jsou doplněny o nové body, zejména týkající se požadavků na monitoring, povinnosti předkládat příslušnému orgánu výsledky monitoringu minimálně jednou ročně, a to v takové formě, která umožňuje srovnání s úrovněmi emisí spojenými s BAT (příslušný orgán může stanovit emisní limity i odchylně od těchto hodnot, nicméně z důvodů transparentnosti je nutné mít informaci o skutečném rozdílu emisí ze zařízení a úrovněmi emisí spojenými s BAT).

V souvislosti s posílením ochrany půdy a podzemních vod má být nově v podmínkách povolení stanovena příslušná preventivní opatření, zejména co se týče pravidelné údržby a kontroly.

V IED bude ošetřena situace, kdy není povolované zařízení předmětem žádného BREF nebo se z nějakých důvodů BREF jako základ rozhodování nepoužije. Jsou zde stanoveny obecné požadavky na postup, které je třeba respektovat. V příslušném článku je výslovně zmíněno, že je v rámci povolování možné stanovit přísnější podmínky provozu, než jsou popsány v „Závěrech o BAT“ relevantního BREF, že má povolení obsahovat i opatření pro nestandardní situace (spuštění, špatná funkce zařízení apod.) a také povinnost použít „Závěry o BAT“ z příslušného BREF jako reference (tj. uvést v povolení odkaz a zda jsou v souladu či ne).

Změny v postupu při stanovování emisních limitů

Návrh IED použití BREF v povolovacích procesech oproti stávající směrnici o IPPC výrazně posiluje. Příslušný orgán má stanovit emisní limity tak, že skutečné emise ze zařízení za běžného provozu odpovídají úrovním emisí spojeným s BAT, jak jsou stanoveny v „Závěrech o BAT“ příslušného BREF. To lze provést dvěma způsoby. Přímo převedením těchto hodnot do povolení jako emisích limitů nebo na základě technické analýzy pro konkrétní zařízení stanovit emisní limity jiné, které ovšem zajistí shodu skutečných emisí a úrovní emisí spojených s BAT (to je relevantní například, pokud jsou v BREF dlouhodobé průměry a příslušný orgán se rozhodne

stanovit průměry krátkodobé). Druhý postup ovšem musí být doplněn vhodným monitoringem a podáváním zpráv, aby bylo kontrolovatelné, zda je výše uvedený soulad skutečně plněn.

V odůvodněných případech může příslušný orgán přistoupit k tomu, že stanoví emisní limity, které umožňují překročit úroveň emisí spojené s BAT (z důvodů vymezených v IED, tj.: na základě posouzení nákladů a přínosů ve vztahu k životnímu prostředí a hospodářství, umístění zařízení, místním podmínkám životního prostředí). V tomto případě musí být zveřejněno odůvodnění. K tomuto postupu budou dále zveřejněny pokyny EK, které jej budou dále upřesňovat.

Pokud provozovatel zkouší na zařízení technologie nebo postupy, které naplňují definici nově vznikajících technik (*emerging techniques*), bude možné mu udělit výjimku z emisních limitů v celkové délce 9-ti měsíců. Po uplynutí této lhůty je ovšem nutné dosáhnout minimálně úroveň emisí spojené s BAT.

Minimální frekvence přezkumu povolení

IED zavádí změny oproti stávající směrnici o IPPC zejména zavedením minimálních požadavků na frekvenci přezkumů. Minimální frekvence přezkumu bude 5 let od zveřejnění revidovaného (nebo zcela nového) BREF, schváleného již novým postupem dle IED.

Aktualizace neznamena automaticky zpřísnění povolení, příslušný orgán se může rozhodnout ponechat již uložené podmínky provozu beze změn, nicméně pokud nejsou v souladu s požadavky revidovaného nebo nového BREF, musí úřad doplnit příslušné zdůvodnění.

Protože na jedno zařízení se může vztahovat více BREF, což může vést k vyšší frekvenci přezkumu, je stanoveno, že o frekvenci přezkumu rozhoduje pouze aktualizace BREF, který se týká hlavní činnosti. Ostatní BREF, které mohou být také aktualizovány, se v přezkumu také zohledňují, ovšem neplní roli spouštěče celého procesu.

V případě, že činnost zařízení není pokryta žádným BREF, tak jsou stanoveny obecné požadavky na revizi povolení v návaznosti na vývoj BAT v daném odvětví.

Postup při ukončení provozu zařízení (sanace místa provozu)

IED nově stanovuje, že pokud provozovatel používá nebezpečné látky, které mohou kontaminovat půdu nebo podzemní vody, má za povinnost vypracovat tzv. „základní zprávu“, kde je popsán stav místa provozu: u nových zařízení před zahájením provozu a u stávajících k datu vypracování zprávy. Obsah zprávy je IED rámcově definován a počítá se s maximálním využitím existujících dat. Pokud provozovatel takové nebezpečné látky nepoužívá, pak základní zprávu nezpracovává.

Po ukončení provozu se porovná zjištěný stav místa z údaji „základní zprávy“. Pokud je zjištěno významné nové znečištění (ve vazbě na provoz zařízení), tak jej musí provozovatel odstranit.

U zařízení, která byla v provozu již předtím, než by začala tato povinnost platit, se může stát, že i po odstranění nového znečištění, které přibylo od zpracování „základní zprávy“, je místo stále kontaminováno. Na sanaci znečištění z doby před vypracováním „základní zprávy“ se vztahuje povinnost provozovatele uvést místo do takového stavu, aby nepředstavovalo riziko pro lidské zdraví a životní prostředí (s uvedením možných opatření - ve vazbě na provoz zařízení a budoucí plánované využití místa). Jedná se o podrobnější specifikaci termínu „uspokojivý stav“ dle stávající směrnice o IPPC.

Analogicky jsou řešeny povinnosti provozovatelů, kteří „základní zprávu“ nevypracovávají. Těm je také stanovena povinnost uvést místo do takového stavu, aby nepředstavovalo riziko pro lidské zdraví a životní prostředí.

Minimální požadavky na inspekci

Požadavky na inspekci v IED berou za základ doporučení 2001/331/ES, *kterým se stanoví minimální kritéria pro inspekce ochrany životního prostředí v členských státech*, které bylo ovšem pro účely začlenění do IED přepracováno.

Členské státy mají za úkol zřídit systém inspekce pro zařízení dle přílohy I IED (= rozšířená příloha I směrnice o IPPC). IED obsahuje také obecné zásady fungování systému inspekci .

Četnost prohlídek na místě se bude u jednotlivých zařízení stanovovat jednotlivě na základě posouzení rizik a bude probíhat minimálně jednou za 1 rok u nejvíce rizikových zařízení a jednou za 3 roky u zařízení z nejmenším rizikem. Posouzení rizik musí zohlednit minimálně dopady zařízení na životní prostředí, historii provozovatele a aplikaci systém řízení podniků dle nařízení ES č. 761/2001 *o dobrovolné účasti organizací v systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS)*, případně jiného relevantního evropského předpisu, který nahradí výše uvedený.

U mimořádných inspekci je stanovena jejich vazba na stížnosti, havárie, nedodržení podmínek povolení apod. Tento typ inspekce se má provádět případně také před udělením povolení, jeho přezkumem nebo aktualizací.

Rozsah prohlídky na místě není IED nijak blíže upraven a záleží na úvaze buď členského státu nebo příslušného orgánu.

V návaznosti na prohlídku v místě, ať již v rámci plánovaného programu běžných inspekci či mimořádné inspekce, vypracuje příslušný orgán zprávu o plnění podmínek povolení a případné nutnosti dalších opatření. Zpráva je poslána provozovateli a následně zveřejněna, a to ve lhůtě 3 měsíců od prohlídky.

Změny v průmyslových činnostech zahrnutých do návrhu legislativy

Příloha I směrnice IPPC i IED vymezují průmyslové činnosti, na které se přímo vztahují povinnosti vymezené touto legislativou (u směrnice IPPC se jedná o celý předpis, u IED pak všeobecná kapitola a kapitola II vycházející ze stávající směrnice o IPPC).

Kategorie výroby vápna a cementu stávající směrnice IPPC je kvůli přehlednosti rozdělena na 2 samostatné podkategorie, zvláště pro vápno a cement. Dále byla doplněna výroba oxidu hořečnatého, která byla dříve pokryta stávající směrnicí o IPPC v rámci chemického průmyslu, nicméně vlastní výrobní proces je spíše zpracováním nerostů než výroba chemických látek.

Příloha I stávající směrnice IPPC

3.1. Zařízení na výrobu cementového slínku v rotačních pecích o výrobní kapacitě větší než 500 t denně nebo na výrobu vápna v rotačních pecích o výrobní kapacitě větší než 50 t denně nebo v jiných pecích o výrobní kapacitě větší než 50 t denně

Příloha I návrhu IED

3.1. Výroba cementu, vápna a oxidu hořečnatého:

a) výroba cementového slínku v rotačních pecích o výrobní kapacitě větší než 500 t za den nebo v jiných pecích o výrobní kapacitě větší než 50 t za den;

b) výroba vápna v pecích o výrobní kapacitě větší než 50 t za den;

c) výroba oxidu hořečnatého v pecích o výrobní kapacitě větší než 50 t za den.

Změna v oblasti spoluspalování odpadu

V souvislosti s cementářským průmyslem lze považovat za hlavní změnu nové limity pro NO_x u spoluspalování odpadů v cementářských pecích. Původní hodnota 500 mg/m³ pro nová zařízení, 800 mg/m³ pro stávající s možností udělení výjimky 1200 mg/m³ (do 1. ledna 2008) se zpřísňuje na 500 mg/m³ pro všechna zařízení s výjimkou Lepolových a dlouhých rotačních pecí, kde může příslušný orgán do 1. ledna 2016 povolit výjimky pro NO_x do 800 mg/m³.

1.1.2. Vstup v platnost a implementace

Dle lhůt pro projednávání legislativy se předpokládá dokončení schvalovacího procesu koncem roku 2010, následně bude směrnice zveřejněna v Úředním věstníku EU a vstoupí v platnost. Změny legislativy obsažené v IED mají být převedeny do národní legislativy do 2 let ode dne vstupu v platnost. Od stejného dne platí pro nová zařízení.

U zařízení, která byla v té době již v provozu, nebo která byla té době povolena a byla uvedena do provozu maximálně rok poté, se změny aplikují rok poté, tedy 3 roky od vstupu IED v platnost.

Zařízení nově zařazená pod působnost této legislativy, která byla 2 roky po vstupu IED v platnost v provozu, se příslušná ustanovení aplikují 2 a půl roku poté, tedy 4 a půl roku od vstupu IED v platnost.

1.1.3. Další projednávání

Na Radě ministrů dne 25.06.2009 v Lucemburku bylo dosaženo politické shody. Nicméně text, na kterém se shodly členské státy, byl odlišný od toho, který schválil EP v prvním čtení. Nedošlo tedy ke shodě v prvním čtení a evropský legislativní proces pokračuje druhým čtením, kde budou příslušné pozměňovací návrhy hlasovány začátkem května na výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin EP. Začátkem července pak bude o pozměňovacích návrzích hlasovat plénum. Pozice EP se zatím jeví jako ne zcela jednotná, nicméně výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin se staví spíše vstřícně k určitému zpřísnění textu společné pozice Rady, zejména k omezení možnosti odchylek od hodnot emisí spojovaných s BAT. Pokud nedojde ke shodě mezi Radou a EP v druhém čtení, bude návrh postoupen dohodovacímu výboru (tzv. třetí čtení).

1.2. Emisní obchodování s NO_x a SO₂

V rámci předloženého návrhu IED bylo vypracováno sdělení EK, které obsahuje závazek vyhodnotit dosavadní zkušenosti s obchodováním s emisemi NO_x a SO₂. Výchozí myšlenkou je teorie, že snižování emisí prostřednictvím vynucování emisních limitů nemusí být, z hlediska nákladovosti, nejefektivnější cesta k dosažení

cílů v ochraně životního prostředí. Nicméně je zřejmé, že zavedení emisního obchodování s vymezenými polutanty jen na úrovni některých členských států by vedlo k deformacím vnitřního trhu EU. Jediným akceptovatelným řešením je tedy případné zavedení celoevropských pravidel a jednotného systému evropskou legislativou.

IED samotná obsahuje recitál (tj. právně nezávazný deklaratorní text v úvodní části směrnice), který konstatuje nutnost prozkoumání a vyhodnocení možnosti obchodování s emisemi NO_x a SO₂, ale nepředjímá předložení žádné evropské legislativy.

Aktuální studie vypracovaná pro EK k této problematice byla představena 10.02.2010 v Bruselu. Hodnoceny byly environmentální, ekonomické a sociální dopady u různých scénářů provádění. Model zahrnoval primárně velká spalovací zařízení (LCP), dále rafinérie, cementárny, sklárny, ocelárny a papírny. Celkem bylo takto zahrnuto 90% NO_x a SO₂ emisí z činností pokrytých směrnici IPPC.

Při stanovování celkového množství alokace se vycházelo z hodnot emisí spojených s BAT. Dalším způsobem byla alokace dle systému obchodování se skleníkovými plyny a model založený na měrných emisích, jak je provozován v Nizozemí.

Obchodování by dle výsledků modelování přineslo provozovatelům kromě flexibility v oblasti emisí NO_x a SO₂ také zvýšené požadavky na monitoring a reporting. Orgánům členských států pak náklady a požadavky na zajištění systému obchodování a verifikaci reportingu.

Z vlastní studie vyplývají následující hlavní závěry:

- Emisní obchodování s NO_x a SO₂ je v porovnání s IED ve vztahu k provozovatelům finančně výhodnější, zejména pokud je alokace zdarma a množství emisí vychází z horní hodnoty hodnot emisí spojovaných s BAT.
- Dopady obchodování na kvalitu ovzduší byly zjištěny poměrně malé. Nicméně tento závěr i model, na jehož základě ho bylo dosaženo, byl opakovaně

zpochybňován ze strany některých členských států, nevládních ekologických organizací i průmyslu.

- Z hlediska efektivity nákladů je nejvýhodnější, pokud by byla celá EU jedna zóna pro volný obchod s NO_x a SO₂. Dle provedeného modelování nemá velikost zón větší dopad na kvalitu ovzduší.

Závěry studie nebyly příliš dobře přijaty ze strany některých členských států, nevládních ekologických organizací i průmyslu. Upozorňovaly zejména na řadu zjednodušujících předpokladů v rámci modelování i na problémy existujících systémů obchodování. Dalším velkým rizikem, které nebylo v rámci studie zvažováno, je velmi rozdílná citlivost některých částí Evropy na depozice NO_x a SO₂, zejména v oblasti Skandinávie a Baltského moře. Neomezené obchodování v rámci EU by pro tyto oblasti mohlo znamenat potenciální ohrožení.

Z vyjádření představitelů EK je zřejmé, že zavedení emisního obchodování s NO_x a SO₂ je stále předmětem interní diskuse. V současné fázi se jedná pouze o jednu z možností, jak daný problém řešit. V případě, že by EK zpracovala na základě předmětných studií legislativní návrh, předpokládá se, že by byly emise NO_x a SO₂ vyjmuty z působnosti IED a to od roku 2016. Nicméně IED by patrně dále sloužila jako pojistka, aby nebylo možné prostřednictvím obchodování navyšovat množství emisí v regionech s nevyhovující imisní situací.

1.3. Databáze hodnot emisí souvisejících s BAT

Na semináři EK uskutečněném 11.02.2010 v Bruselu představila konzultační společnost ENTEC UK připravovanou elektronickou databázi BAT-AELS ELECTRONIC TOOL. Tento nástroj bude zahrnovat všechny hodnoty emisí související s BAT z existujících BREF. Databáze bude průběžně aktualizována, bude kompatibilní se software MS Office a do budoucna je možná webová aplikace. Systém bude zahrnovat i další data relevantní ke konkrétním BAT. V době představení byl ve systém stavu pokročilé rozpracovanosti, nicméně před zveřejněním musí být ještě schválen EK. Po dokončení bude k dispozici zcela

zdarma a Ministerstvo životního prostředí (MŽP) plánuje jej zpřístupnit na svých stránkách.

2. NÁRODNÍ AGENDA V IPPC

V národní agendě v oblasti IPPC jsou v různém stádiu přípravy změn existující legislativy (zejména zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci), které primárně budou muset reflektovat konečnou podobu návrhu IED, ale budou řešeny rovněž aspekty stávajících povolovacích procesů.

2.1. Novelizace vyhlášky o vzoru žádosti

V souvislosti s dokončením první fáze povolování zařízení spadajících pod režim zákona o integrované prevenci a s ohledem na novelizaci tohoto zákona i složkových zákonů vyvstala nutnost novelizovat prováděcí předpis – vyhlášku č. 554/2002 Sb., kterou se stanoví vzor žádosti o vydání integrovaného povolení, rozsah a způsob jejího vyplnění. Jako základ posloužily zkušenosti MŽP, krajských úřadů a dalších zainteresovaných institucí z celého procesu a expertní analýzy vypracované pro oblast velkých spalovacích zdrojů, velkochovů a chemie a dále analýzy z hlediska procesního a právního.

Hlavní oblasti, na které by se měla podle zpracovaných analýz novela vyhlášky zaměřit, jsou následující:

- identifikovat nadbytečné a chybějící informace a požadavky v žádosti,
- popis povolovaného zařízení,
- přehlednější porovnávání s BAT,
- komplexní a přehledné řešení problematiky nahrazovaných správních aktů podle jiných právních předpisů,
- přehlednější členění žádosti a příloh,
- větší použitelnost vzoru pro změnová řízení,
- zohlednit dosavadní zkušenosti z povolovacích řízení.

2.2. Novelizace zákona o integrované prevenci

Po dokončení evropského legislativního procesu IED v roce 2010 se předpokládá implementace změn do národní legislativy. Kromě nich je plánováno realizovat další potřebné změny zákona o integrované prevenci. Jako možné okruhy novely lze uvést např. přehlednější vazby na jiné právní předpisy v oblasti životního prostředí, na stavební zákon, na správní řád, na zákon o státní kontrole a větší důraz na využití elektronických nástrojů.

3. PŘÍPRAVA NOVÉHO INFORMAČNÍHO SYSTÉMU IPPC

Současný informační systém IPPC byl vybudován v roce 2002 a během let byl opakovaně systémově upravován. Původním účelem bylo zajistit přístupnost v zákoně vymezených dokumentů pro veřejnost. Dokumenty jsou vkládány autorizovanými pracovníky krajských úřadů. Prostřednictvím systému získá provozovatel a veřejnost nejen přístup k dokumentům, ale je informován o stavu řízení. Vložené dokumenty, tj. povolení a jejich změny, zůstávají v systému k dispozici a zájemci tak mohou získat informace o povinnostech jednotlivých podniků ve vztahu k životnímu prostředí (emisních limitech apod.). Systém provozuje MŽP.

Původně čistě publikační systém se postupem času začal využívat i pro:

- potřeby výkonu státní správy v oblasti inspekce,
- předávání informací mezi jednotlivými povolujícími úřady,
- zpracovávání odborných analýz a
- přípravu zpráv předávaných evropským institucím.

Pro efektivnější a skutečně plnohodnotné plnění těchto funkcí však musí být překonána omezení, vyplývající z původního systémového nastavení.

V současnosti byly na MŽP finalizovány aktivity na novém a přehlednějším rozhraní stávajícího systému, které umožní efektivnější práci se systémem pro provozovatele

i laickou a odbornou veřejnost. Dále byly provedeny některé systémové úpravy, které usnadňují práci krajským úřadům. Vlastní jádro systému a jeho funkce se nemění.

Koncem roku 2010, případně začátkem roku 2011, by ovšem měly začít práce na zcela novém systému (pravděpodobně s využitím fondů EU). Ambicí odboru integrované prevence a IRZ MŽP je navrhnout nový systém tak, aby veškeré úřady zapojené do integrovaného povolování měly k dispozici všechny relevantní údaje (žádosti, vyjádření, stanoviska a další podklady) ve strukturované elektronické formě. Komplexní návrh nového systému se předpokládá koncem roku 2011 a v průběhu projektu bude uspořádáno několik seminářů, na které budou pozváni i zástupci provozovatelů.

ZÁVĚR

V současné době probíhají či se připravují práce na úpravách legislativy v oblasti IPPC. Zatímco na evropské úrovni jsou snahy směřovány k efektivnější regulaci průmyslových činností, lepší ochraně životního prostředí a veřejného zdraví (návrh IED), na národní úrovni je tato snaha doplňována přípravou změn vedoucích ke snadnější a transparentnější administraci procesu povolování. Cílem je dosáhnout co nejvyšší úrovně ochrany životního prostředí a veřejného zdraví pomocí administrativně a ekonomicky nejefektivnějších prostředků.

Literatura

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/1/ES ze dne 15. ledna 2008 o integrované prevenci a omezování znečištění (kodifikované znění).

KOM(2007) 843 v konečném znění Sdělení Komise Radě Evropskému parlamentu, Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Směrem k lepší politice průmyslových emisí. Brusel. 21. 12. 2007.

KOM(2007) 844 v konečném znění Návrh směrnice o průmyslových emisích (integrování prevence a omezování znečištění) (přepřacování). Brusel. 21. 12. 2007

Návrh směrnice o průmyslových emisích (integrování prevence a omezování znečištění) (přepřacování) přijmutý Radou 11962/2/09 REV 2. Brusel 15. 02. 2010

Assessment of the Possible Development of an EU-wide NOx and SO2 Trading Scheme for IPPC Installations - Draft Report, Brusel: Entec UK Limited, 2010, [citováno 2009-02-25], Dostupné z URL

<http://circa.europa.eu/Public/irc/env/ippc_rev/library?l=/emissions_trading/strakeholder_february&vm=detailed&sb=Title>

Kontakty: Ing. Jan Slavík, Ph.D.
Ministerstvo životního prostředí
oddělení IPPC
odbor integrované prevence a IRZ
tel.: +420 267 122 808
jan.slavik@mzp.cz

Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D.
Ministerstvo životního prostředí
ředitel odboru integrované prevence a IRZ
tel.: +420 267 122 739
jan.marsak@mzp.cz

Mgr. Eva Bauerová
Ministerstvo životního prostředí
vedoucí oddělení IPPC
odbor integrované prevence a IRZ
tel.: +420 267 122 887
eva.bauerova@mzp.cz